

„Snad,“ řekla Andreth. „A pokud se nevyprávějí mezi mým lidem, pak v lidu Adanel určitě.“ Ztichla a zírala do ohně.

„A myslíš si, že to kromě vás nikdo neví?“ zeptal se Finrod nakonec. „Nevědí to třeba Valar?“

Andreth vzhledla a její zrak potemněl. „Valar?“ řekla. „Jak to mám vědět, nebo kdokoli z lidí? Vaši Valar nás nepoctili ani svou péčí, ani svými radami. A žádné pozvání nám neposlali.“

„Co ty o nich víš?“ řekl Finrod. „Já je viděl a pobýval jsem mezi nimi a stál ve Světle spolu s Manwem a Vardou. Nemluv tak o nich a vůbec o ničem, co tě převyšuje. Taková slova vyšla poprvé z Úst Lháře.“

Nikdy ti, Andreth, nepřišlo na mysl, že jste se kdysi dávno vymanili z jejich péče a z dosahu jejich pomoci? Nebo dokonce že jste vy, Děti Lidí, nebyly takovými tvory, které by oni mohli řídit? Byli jste totiž pro ně příliš velcí. Ano, právě to chci říct a vůbec nechci lichotit vaší pýše: příliš velcí. Byli jste svými vlastními pány na Ardě a zodpovídali se pouze Jednomu. Dávej proto pozor na to, co říkáš! Nebudete-li mluvit s ostatními o svém zranění, ani o tom, jak jste k němu přišli, skryjte ho, abyste jako nezkušení vyděrači nepřeceňovali bolest nebo z pýchy nepodceňovali vinu.

Ale přejděme nyní k jiným věcem, když už mi víc nechceš říct. Přemýšlím o vašem původním postavení před zraněním. Neboť to, co říkáš, je i pro mne udivující a stěží pochopitelné. Říkáš: nebyli jsme stvořeni pro smrt, ani zrozeni, abychom umírali. Co tím míníš: že jste byli tím, čím jsme my teď, nebo něčím jiným?“

„Naše učení váš případ neřeší,“ řekla Andreth, „neboť nevíme nic o Eldar. Přemýšleli jsme pouze o smrtelnosti a nesmrtelnosti. O životě v délce trvání světa, ale ne delším, jsme neslyšeli. Opravdu až doposud mě to vůbec nepřišlo na mysl.“

„Abych řekl pravdu,“ řekl Finrod, „myslel jsem si, že vaše přesvědčení, že ani vy jste nebyli stvořeni smrtelnými, není nic víc než pyšný sen, syčený závistí a touhou vyrovnat se Quendi a předčit je. Ale ty říkáš, že to tak není. Ale vždyť už dávno, dříve, než jste přišli do této země, jste se museli setkat s jinými rody Quendi a s některými jste se i spřátelili. Cožpak jste už tehdy nebyli smrtelní? Nebo jste s nimi o životě a smrti nikdy nemluvili? I přesto, že by stejně brzo objevili vaši smrtelnost a o nedlouho později byste i vy pochopili, že oni neumírají?“

„Opakuji, že ne,“ odpověděla Andreth. „Možná jsme byli smrtelní, už když jsme poprvé elfy potkali, daleko odtud, a možná nebyli. Naše moudrost o tom nic nepraví, nebo aspoň žádná z těch, kterým jsem se učila. Ale už tehdy jsme měli svou moudrost a nepotřebovali jsme žádnou elfskou. My víme, že na počátku jsme byli zrozeni, abychom už nikdy nezemřeli. A myslíme tím, můj pane: *zrození pro věčnost, nezastíněnou hrozbou konce.*“

abyste se přesvědčili, kdo je váš Pán: ten, kterého vyznáváte, nebo Já, který jsem vás stvořil.“

Tehdy náš strach z Temnoty vzrostl, neboť jsme věřili, že onen Hlas byl hlas Temnoty za hvězdami. A někteří z nás začali umírat v hrůze a obavách, strachující se odchodu do Temnoty. Tehdy jsme volali našeho Pána, aby nás vysvobodil od smrti, ale on neodpovídal. Když jsme však vstoupili do Domu a všichni padli na kolena, přece nakonec přišel, ohromující a vznešený, ale jeho tvář byla tvrdá a panovačná.

„Nyní jste moji a musíte plnit mou vůli,“ řekl. „Nestarám se, že někteří z vás umírají, aby ukojili hlad Temnoty, protože stejně vás tu bude brzy příliš mnoho, jako červi plazící se po Zemi. Ale pokud mou vůli nesplníte, pocítíte můj hněv a zemřete mnohem dříve, protože vás usmrtím.“

Poté jsme byli sklíčení smutkem a začala nás sužovat únava, hlad a nemoce. A Země a všechny věci na ní se obrátily proti nám. Ptáci a zvířata se nám vyhýbali a byli-li silní, útočili na nás. Stromy nás zraňovaly jedem a my jsme se báli i stínů pod stromy.

Tehdy jsme zatoužili po životě, který jsme vedli, dokud nepřišel Pán; a nenáviděli jsme ho, ale také jsme se ho báli, stejně jako Temnoty. A dělali jsme, k čemu nás pobízel, ba ještě mnohem víc, neboť jsme byli ochotni udělat cokoli, jakkoli zlého, o čem jsme se domnívali, že ho to potěší, v naději, že umenší naši sklíčenost, a nakonec už jen, že nás nezabije.

Většina z nás to dělala marně. Ale některým začal prokazovat přízeň, těm nejsilnějším a nejkrutějším a těm, kteří chodili do Domu nejčastěji. Poskytoval jim dary a znalosti, které udržovali v tajnosti. A oni se stali mocnými a pyšnými a zotročili si nás, takže jsme si ani neodpochinuli od práce uprostřed našeho soužení.

Tehdy se mezi námi našli takoví, kteří otevřeně řekli v našem zoufalství: „Nyní už konečně víme, kdo lhal a kdo nás chtěl pohltit. Nebyl to první Hlas, ale Pán, kterého jsme přijali, a který je sama Temnota. Nepochází sice z ní, jak řekl, ale přebývá v ní. Už mu nebudeme sloužit! On je náš Nepřítel.“

Pak jsme je ve strachu, aby je nezaslechl a nepotrestal nás všechny, zabili, pokud se nám to podařilo. A ty, kteří nám uprchli, jsme pronásledovali. A pokud jsme někoho chytili, naši vládci, přátelé Pána, poručili, aby byl odveden do Domu a tam upálen. To ho velmi potěší, řekli Pánovi přátelé; a opravdu se na chvíli zdálo, že se naše soužení umenšilo.

Ale říká se, že se některým podařilo uniknout a ti pak odešli do dalekých zemí, prchající před Stínem. A přece neunikli hněvu Hlasu, neboť i oni stavěli Dům a klaněli se v něm. A nakonec došli až na konec země a na břehy nepřekročitelné vody. A hle! Nepřítel tam už byl před nimi.“